

Kendelse

afsagt den 21. marts 2023

Sag nr. 2022-80-0939

[Klager 1]

[Klager 2]

mod

Frihedens Stemme

[Klager 1] og [Klager 2] ved advokat Linda Dollerup har klaget til Pressenævnet over artiklen ”[Sønnen] er død”, som blev bragt af Frihedens Stemme den 27. november 2022 på tv.frihedensstemme.dk, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at Frihedens Stemme har krænket privatlivets fred ved at offentliggøre [Sønnen]s død, uden at de har givet samtykke hertil.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede artikel

Frihedens Stemme bragte den 27. november 2022 artiklen ”[Sønnen] er død” på tv.frihedensstemme.dk.

Af artiklen fremgår følgende:

”Sangeren [Sønnen] (fulde navn [Sønnen]) døde onsdag i denne uge – 23. november 2022. [Sønnen] var søn af kendisparret [Klager 2] og [Klager 1]. [Sønnen] havde en kort, men succesfuld musikkarriere. Han trak sig tilbage fra offentligheden grundet en kombination af narkotikamisbrug og psykiske problemer.

[Sønnen] blev 24 år.

Partileder [Partilederen] fra [Partiet] udtaler:

”[Sønnen] var et elskeligt og kærligt menneske med et stort talent, som desværre blev taget fra os alt for tidligt. Han er forhåbentlig et bedre sted nu. Ligesom jeg selv oplevede han de nådesløse konsekvenser af at være i offentlighedens søgelys. Ære være hans minde.””

Til artiklen er indsat et billede af et resultat på en adresseforespørgsel af 27. november 2022 rekvireret af Frihedens Stemme ApS fra Københavns Kommune, hvoraf det fremgår, at [Sønnen] er afgået ved døden den 23. november 2022.

[Klager 1]s og [Klager 2]s klage er modtaget i Pressenævnet den 6. december 2022.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1]s og [Klager 2]s synspunkter

Privatlivets fred

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at Frihedens Stemme har krænket privatlivets fred ved at offentliggøre [Sønnen]s død, uden at de har givet samtykke hertil.

Frihedens Stemme bragte den 27. november 2022 nyheden om, at [Sønnen] var afgået ved døden. Som dokumentation for dødsfaldet offentliggjorde mediet en adresseforespørgsel fra Københavns Kommune af 27. november 2022, hvoraf dødsdatoen fremgår. Det fremgår, at Frihedens Stemme ApS har rekvireret oplysningerne.

Det er [Klager 1]s og [Klager 2]s opfattelse, at Frihedens Stemme ved offentliggørelsen har overtrådt de presseetiske regler punkt B.1 og A.3.

[Sønnen] døde den 23. november 2022, og [Klager 1] og [Klager 2] ønskede, at deres søns død ikke blev offentliggjort, før begravelsen havde fundet sted, hvilket skete den 1. december 2022.

[Klager 1] og [Klager 2] har henvist til, at alle danske medier – på nær Frihedens Stemme – ganske af egen drift har undladt at offentliggøre dødsfaldet, indtil [Klager 1], [Klager 2] og [Sønnen]s samlede familie den 2. december 2022 via Instagram fortalte om [Sønnen]s dødsfald.

[Klager 1] og [Klager 2] har afslutningsvis bemærket, at der i artiklen fremgår et citat fra partileder [Partilederen], hvori hans personlige interesse som partileder og offentlig person efter deres opfattelse inddrages. Det bemærkes hertil, at [Partilederen] ingen personlig relation havde til [Sønnen].

2.2 Frihedens Stemmes synspunkter

Privatlivets fred

Frihedens Stemme har afvist at have handlet i strid med de presseetiske regler.

Frihedens Stemme har anført, at det ikke er en privat oplysning, at en person er død i Danmark. Så snart oplysningen fremgår af Folkeregistret og er tilgængeligt for offentligheden, ophører oplysningen under alle omstændigheder med at være privat. Derfor krænker meddelelsen om dødsfaldet ikke privatlivets fred.

I dette tilfælde fremgik oplysningen om dødsfaldet ikke kun af Folkeregistret (CPR), men også af Tingbogen, hvortil enhver uden betaling online kunne tilgå oplysningen om [Sønnen]s død.

Frihedens Stemme har endvidere anført, at oplysninger om dødsfald ikke er ”skadelige, krænkende eller kan virke agtelsesforringende” for [Sønnen] eller hans pårørende, og at der derfor ingen anledning var til at forelægge oplysningen om dødsfaldet for de pårørende. Frihedens Stemme ventede fire dage med at bringe nyheden, så det var sikkert, at alle pårørende var informerede. Endvidere er mindeordene i artiklen ikke krænkende eller agtelsesforringende.

Informerede var også mange tusindvis af andre mennesker, fordi der blandt andet blev skrevet om hans død på sociale medier. Frihedens Stemmes opgave er i medfør af de presseetiske regler punkt A.1 at bringe ”korrekt og hurtig information”, som mediet gjorde. Der forelå heller ikke tvivl om oplysningens rigtighed, idet oplysningen var bekræftet fra to uafhængige offentlige databaser. Desuden blev dødsfaldet bekræftet for Frihedens Stemme af flere andre uafhængige kilder.

Frihedens Stemme har videre anført, at oplysningen om [Sønnen]s død har offentlighedens interesse. [Sønnen] var ikke bare søn af [Klager 2] og [Klager 1], der er meget kendte personer som henholdsvis musiker og fotomodel/forfatter. [Sønnen] var – som det fremgår af den efterfølgende omtale – en særskilt, benådet musiker, der havde stor betydning for dansk musik og for sine mange fans. I den forbindelse har Frihedens Stemme henvist til Politikens musikredaktør [Musikredaktøren]s udtalelse i Politiken: ”Fra det øjeblik [Sønnen] kom frem, lignede og lød han i al sin ungdommelige charme som en popstjerne, der kunne erobre hele verden.”

Betingelserne for, at [Sønnen]s død kan omtales, er dermed opfyldt, og det kan dertil overvejes, hvorvidt det misbrug, han havde og åbent havde fortalt om, yderligere gør omtale af hans meget tidlige død relevant og berettiget.

Det må herefter være klart, at nyheden om, at [Sønnen] er død, har offentlighedens klare interesse og bør bringes. Ifølge Pressenævnet er det netop mediernes opgave at bringe ”hurtig og korrekt” information.

Familien til [Sønnen] skal naturligvis ikke læse om deres søns og brors død på Frihedens Stemme, men der gik fire dage fra [Sønnen] døde, til Frihedens Stemme publicerede nyheden om [Sønnen]s død.

Dertil kommer, at [Sønnen] ikke var et barn. Han var voksen, myndig, 24 år gammel, og at hans forældre hverken retligt eller i øvrigt således kan træffe beslutninger på sønnens vegne, herunder afgøre eller bestemme, hvornår oplysninger om hans død måtte være betimelige.

Det kan diskuteres, hvorvidt oplysninger om en – betydningsfuld – musikers død har ”betydning for offentligheden”. Hvis det lægges til grund, at netop popmusik har stor betydning for

mange mennesker og kan sammenlignes med den samfundsbetydning, politikere kan have, og at der i den konkrete sag yderligere er det aspekt, at [Sønnen], søn af meget betydningsfulde personer, var martret af misbrug, så taler alt for hurtigt at bringe nyheden. Information om [Sønnen]s død er afgørende, rigtig og nødvendig, idet det ikke kun handler om tabet af [Sønnen], men at hans død kan være en del af en større fortælling om opvækst, misbrug med videre.

Det er Frihedens Stemmes opfattelse, at der ikke er forskel i offentlighedens interesse i en ung musiker som [Sønnen] og for eksempel en politiker, ligesom det ikke er en overtrædelse af de presseetiske regler at fortælle, at [Sønnen] er død, før hans forældre ”godkender” det.

Frihedens Stemme har anført, at det var mediets pligt at bringe oplysningerne.

I “Grundlæggende synspunkter om god presseskik” fremgår blandt andet:

“Under brud på god presseskik henhører også hindring af berettiget offentliggørelse af informationer af væsentlig betydning for offentligheden, samt eftergivenhed over for udenforståendes krav om indflydelse på mediernes indhold, hvis eftergivenheden kan medføre tvivl om mediernes frie og uafhængige stilling.”

Det er Frihedens Stemmes opfattelse, at medierne af misforstået respekt for [Klager 1] og [Klager 2] undlod at offentliggøre oplysningen om dødsfaldet, selv om medierne ville have offentliggjort enhver anden persons dødsfald langt tidligere.

Det er også Frihedens Stemmes opfattelse, at [Klager 1] og [Klager 2] havde og har den opfattelse, at der gælder særlige regler for dem, fordi de får positiv særbehandling af mange journalister i Danmark.

Frihedens Stemme mener ikke, at der skal udvises eftergivenhed over for udenforståendes krav om indflydelse på mediets redaktionelle beslutninger.

[Sønnen] var en særdeles kendt ung sanger, som få uger før dødsfaldet havde offentliggjort for pressen, at han havde forsøgt at begå selvmord. Endvidere florerede der mange påstande om hans død på sociale medier. Det var derfor relevant at informere hurtigt og korrekt om hans død, som Frihedens Stemme gjorde.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Anne Louise Bormann, Mads Sandemann, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen.

Retlig interesse

Det er som udgangspunkt en betingelse for, at Pressenævnet kan behandle en klage, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer, at man selv som person,

organisation, virksomhed eller lignende skal være omtalt, afbilledet eller på anden måde identificeret i mediet. I tilfælde, hvor den berørte person var død, da omtalen blev offentliggjort, kan en klage efter nævnets praksis under visse omstændigheder indgives af visse nære pårørende, herunder ægtefælle, forældre, børn, børnebørn og søskende.

Klagen angår artiklens omtale af afdøde [Sønnen]. [Klager 1] og [Klager 2] er forældre til [Sønnen] og er omfattet af den kreds af nære pårørende, der efter nævnets praksis kan klage over omtale af en anden person. De kan derfor klage på vegne af afdøde [Sønnen] og på egne vegne.

Sagen realitetsbehandles herefter.

God presseskik

Privatlivets fred

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at Frihedens Stemme har krænket privatlivets fred ved at offentliggøre [Sønnen]s død, uden at de har givet samtykke hertil.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkt A.3.

Det er Pressenævnets opfattelse, at der skal udvises størst muligt hensyn ved omtale af dødsfald.

Det er samtidig Pressenævnets opfattelse, at offentlige personer må tåle en mere nærgående omtale end andre.

Pressenævnet finder som udgangspunkt, at det ikke er i strid med god presseskik at bringe offentligt tilgængelige oplysninger. Der skal dog udvises varsomhed af hensyn til den omtalte person og oplysningens karakter.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at Frihedens Stemme bragte oplysningen om [Sønnen]s dødsfald på baggrund af en adresseforespørgsel, som Frihedens Stemme ApS rekvirerede fra Københavns Kommune. Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager 1], [Klager 2] og [Sønnen]s samlede familie den 2. december 2022 via Instagram offentligt oplyste om [Sønnen]s dødsfald.

[Sønnen] var en offentlig person, der som kendt musiker ofte har været omtalt i medierne. [Sønnen] medvirkede også til offentlig omtale af sit privatliv senest via et opslag på Instagram i november 2022.

Pressenævnet finder, at oplysningen om [Sønnen]s dødsfald er en oplysning, der som udgangspunkt hører under privatlivets fred. Nævnet finder imidlertid efter en samlet vurdering, at hensynet til informations- og ytringsfriheden i den konkrete sag overstiger hensynet til beskyttelsen af [Sønnen]s ret til privatlivets fred. Nævnet har lagt vægt på, at den gengivne oplysning om [Sønnen]s dødsfald stammer fra en offentlig myndighed, at oplysningen i artiklen er faktisk korrekt, og at videregivelse af denne oplysning i sammenhængen ikke kan anses for krænkende eller for at være et brud på privatlivets fred. Nævnet har også lagt vægt på, at omtalen af [Sønnen]s dødsfald efter nævnets opfattelse har offentlig interesse, navnlig henset til [Sønnen]s virke som offentligt kendt musiker.

Nævnet finder samtidig, at der var et hensyn at tage til de efterladte til [Sønnen], og at dette hensyn kunne udvises eksempelvis ved, at Frihedens Stemme havde orienteret [Klager 1] og [Klager 2] forud for offentliggørelsen af artiklen. Det er dog nævnets opfattelse, at den konkrete omtale har været skånsom i forhold til [Sønnen] og hans efterladte [Klager 1] og [Klager 2]. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på omtalens karakter, herunder at den ikke indeholder oplysninger, som kan anses for krænkende eller virke agtelsesforringende for [Sønnen], og at artiklen er offentliggjort fire dage efter [Sønnen]s død.

På denne baggrund finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af Frihedens Stemme for omtalen.